

تاریخ ادبیات (۲نمره)

۱- معروفترین و پرکارترین شاعر سبک هندی کیست و به چه دلیل شهرت دارد؟ (۱نمره)

۲- چرا کلیم کاشانی «خلاق المعانی ثانی» لقب گرفت؟ (۵/۰ نمره)

۳- نوع نثر هر یک از آثار زیر چگونه است؟ (۵/۰ نمره)

الف) طبقات ناصری
ب) جامع التواریخ

سبک شناسی (۲نمره)

۱- ابیات زیر را از نظر ویژگی فکری، مقایسه و سبک شناسی کنید. (برای هر بیت ذکر یک ویژگی کافی است) (۵/۰ نمره)

الف) خرد رهنمای و خرد دلگشای
خرد دست گیرد به هر دو سرای (فردوسی)

ب) فاش می گویم و از گفته ی خود دلشادم
بنده ی عشقم و از هر دو جهان آزادم (حافظ)

۲- ابیات زیر را بخوانید؛ سپس، با توجه به ویژگی های شعر سبک هندی، جدول را کامل کنید. (۵/۱ نمره)

نیستم بلبل که بر گلشن نظر باشد مرا
باغهای دلگشا در زیر پر باشد مرا

سرمه ی خاموشی من از سواد شهرهاست
چون جرس گلبانگ عشرت در سفر باشد مرا

باده نتواند برون بردن مرا از فکر یار
دست دایم چون سبو در زیر سر باشد مرا

در محیط رحمت حق، چون حباب شوخ چشم
بادبان کشتی از دامن تر باشد مرا

منزل آسایش من محو در خود گشتن است
گردبادی میتواند راهبر باشد مرا

از گران سنگی نمیجنبم ز جای خویشتن
تیغ اگر چون کوه بر بالای سر باشد مرا

میگذارم دست خود را چون صدف بر روی هم
قطره ی آبی اگر همچون گهر باشد مرا (صائب تبریزی)

ویژگی زبانی	ویژگی ادبی	ویژگی فکری

زیبایی شناسی (۶ نمره)

۱- در بیت زیر انواع تشبیه را بیابید؛ سپس، ارکان اصلی تشبیه را مشخص کنید. (نمره)

گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد؟ اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم

۲- در ابیات زیر «مجاز» را بیابید و بنویسید در کدام یک علاقه‌ی مجاز مشابهت است؟ (نمره)

الف) از من غم‌زده دل می‌طلبد غمزه‌ی دوست دوستان دلبر ما نرگس گویا دارد

ب) در این بود درویش شوریده رنگ که شیری بر آمد شغالی به چنگ

پ) بیامد که جوید ز ایران نبرد سر هم نبرد اندر آرد به گرد

۳- استعاره‌ها را بیابید و نوع هر یک را مشخص کنید. (۵/۰ نمره)

الف) از این سدّ روان در دیده‌ی شاه ز هر موجی هزاران نیش می‌رفت

ب) هر نفس آواز عشق می‌رسد از چپ و راست ما به فلک می‌رویم عزم تماشا که راست؟

۴- با ذکر دلیل بگویید در کدام یک تشخیص وجود دارد؟ (۵/۰)

الف) نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد

ب) تو را ز کنگره‌ی عرش می‌زنند صغیر ندانمت که در این دامگه چه افتاده است

۵- تشبیه را در بیت زیر بیابید و از آن یک استعاره بسازید و در جمله‌ای به کار ببرید. (نمره)

بیاموزمت کیمیای سعادت ز هم صحبت بد جدایی جدایی

۶- کنایه‌ها را بیابید و مفهوم هر یک را بنویسید. (نمره)

الف) همه برده سر در گریبان فرو نشد هیچ کس را هوس، رزم او

ب) همّت مردانه می‌خواهد گذشتن از جهان یوسفی باید که بازار زلیخا بشکند

۷- در بیت زیر استعاره و کنایه را بیابید و فرق آنها را بنویسید. (نمره)

بخت بد بین که به سر وقت من آن سرو روان آمد از لطف زمانی که زمین گیر شدم

نقد و تحلیل نظم و نثر: ۴ نمره

۱- ابیات زیر را با توجه به ویژگی های سبک عراقی از نظر فکری و ادبی سبک شناسی و تحلیل کنید. (۲نمره)

« سینه از آتش دل در غم جانانه بسوخت تنم از واسطه ی دوری دلبر بگداخت سوز دل بین که ز بس آتش اشکم دل شمع آشنایی نه غریب است که دلسوز من است خرقه زهد مرا آب خرابات ببرد چون پیاله دلم از توبه که کردم بشکست ماجرا کم کن و باز آ که مرا مردم چشم ...ترک افسانه بگو حافظ و می نوش دمی	آتشی بود در این خانه که کاشانه بسوخت جانم از آتش مهر رخ جانانه بسوخت دوش بر من ز سر مهر چو پروانه بسوخت چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت خانه عقل مرا آتش میخانه بسوخت همچو لاله جگرم بی می و خمخانه بسوخت خرقه از سر به درآورد و به شکرانه بسوخت که نخفتیم شب و شمع به افسانه بسوخت
--	---

۲- متن زیر از کتاب «عالم آرای عباسی» را بخوانید؛ سپس، دو ویژگی زبانی و دو ویژگی ادبی نثر قرن های دهم و یازدهم را در آن نشان دهید. (۲نمره)

« در اوان نشأه جوانی به اغوای کوتاه خردان دنیاپرست خود را از اکتساب علوم متداوله که طبیعت به آن راغب و آشنا شده باز آورده، هوس علم سیاق نمودم و مدتی بدان شغل ناتمام بی سرانجام پرداختم. چون در آن فن به اعتقاد ناقص خود فی الجمله رتبه کمال یافتم و برخی از اوقات شریف را به مهمات ارباب دولت مصروف ساختم، عقل دوراندیش مرا از سُکر خواب غفلت بیدار ساخت»

موسیقی شعر: ۶ نمره

۱- با خوانش درست ابیات، مرز پایه های آوایی یا ارکان آن را مشخص کنید و هر پایه را در خانه خود قرار دهید.
الف) ز کوی یار می آید، نسیم باد نوروزی از این باد ار مدد خواهی، چراغ دل برافروزی (نمره)

ب) مرا کز جام عشقت مست گشتم وصال و هجر یکسان می نماید (نمره)

۲- ابیات زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید ؛ سپس جدول را کامل کنید.

الف) غمخ در نهان خانه ی دل نشیند به نازی که لیلی به محمل نشیند (۵/انمره)

				پایه های آوایی
				وزن واژه
				نشانه های هجایی

ب) باد خزان روی به بستان نهاد کرد جهان باز دگرگون نهاد (۵/انمره)

				پایه های آوایی
				وزن واژه

۳- با ذکر دلیل بنویسید کدام یک از ابیات زیر همسان دولختی و کدام یک همسان تک لختی است؟ (انمره)

الف) یکی نغز بازی کند روزگار که بنشاندت پیش آموزگار
ب) از رخ سیراب خود ، بر جگرم آب زن کز تپش تشنگی ، شد جگر من سراب

سر بلند و پیروز باشید

